

اینه پژوهش

سال سی و پنجم، شماره پنجم
آرودیم ۱۴۰۳ - ISSN: 1023-7992

۲۰۹

دوماهنامه نقد کتاب، کتاب‌شناسی و
اطلاع‌رسانی در حوزه فرهنگ اسلامی

۲۰۹

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتوال جامع علوم انسانی

چاپ نوشت (۱۶) | نسخه‌شناسی مصاحف قرآنی (۲۱) | کرامات و احوالات غریبه | امکان سنجی استفاده تفسیر عیاشی از کتاب القراءات سیاری | سفرنامه‌های به زبان اردو درباره ایران | آینه‌های شکسته (۶) | چند اطلاع تراشی درباره حیات علمی عالم و ادبی امامی | اشعار تازه‌یاب از شاعران دورهٔ فاجار با استناد به نشریات آن عصر (۲) | برهان المسلمين | پیکی معتمد | نامه‌ای از محقق طوسی و بحثی لغوی درباره یک عبارت | خراسانیات (۲) | یادداشت‌های لغوی و ادبی (۲) | نقد تصحیح دیوان امیر عارف چلبی | طومار (۸) | تکملة اللطائف و نزهه الظرائف (متنی فارسی از سده ۵ ق) | گشت‌وگذاری در «میراث ادبیان شیعه» | طلوع و غروب یک نشریه | نگاهی انتقادی به کتاب الفصوص فی علم النحو و تطبیق قواعدہ علی النصوص | نکته، حاشیه، یادداشت

| پیوست آینه‌پژوهش | سبک کار مورخان حرفه‌ای در تاریخ‌نگاری اسلامی پیش از عصر تأییف

Ayeneh-ye-

Pazhoohesh

Vol.35, No.5

Dec 2024 - Jan 2025

A bi-monthly journal exclusively
review & information dissemination

209

dedicated to book critique, book
in the field of Islamic culture

طلع و غروب یک نشریه

معرفی و فهرستنگاری گاهنامه‌ی «نقد کتاب کودک»

مریم شیرازی

| ۵۰۹ - ۵۲۶ |

۵۰۹

آینه پژوهش | ۲۰۹
سال ۳۵ | شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

چکیده: گاهنامه نقد کتاب کودک از بهار ۱۳۹۹ تا بهار ۱۴۰۲ به طور تخصصی و با هدف ارتقای کیفیت آثار مکتوب و پژوهی رده سنی کودک و نوجوان در ده دفتر منتشر شد. بخش‌های اصلی گاهنامه عبارت است از: نقد کتاب‌های تألیفی، کتاب‌های ترجمه، ادبیات دینی و عرفانی، ادبیات فلسفی، ادبیات تماشی، ادبیات روان‌شناسانه، ادبیات دفاع مقدس، ادبیات طنز، انواع نقد تحلیلی، تطبیقی، ویرایشی، محتواپی، اندیشه، تحقیق‌شناسی و نیز نقد ادبیات غیردادستانی، ادبیات اقوام، ادبیات هم‌زبانان، کتاب‌های تصویری، برنامه‌های ترویجی، کتاب‌های درسی، منابع نظری، بازنی و اوضاع نشر دیگر بخش‌های گاهنامه را تشکیل می‌دهند. موضوع‌هایی چون کتابخوانی، سخنرانی‌ها، نشست‌ها، بیانیه‌ها و یادداشت‌ها، یادواره‌ها و نیز گزارش، اخبار و معرفی برآثار منتشرشده درباره ادبیات کودک و نوجوان نیز از بخش‌های ثابت نشریه هستند.

کلیدواژه‌ها: گاهنامه نقد کتاب کودک، نقد آثار تألیفی، آثار ترجمه، نقد تحلیلی، نقد تطبیقی.

The Rise and Fall of a Periodical: Introduction and Cataloging of the Children's Book Review Journal
Maryam Shirazi

Abstract: The *Children's Book Review Journal* was a specialized periodical aimed at enhancing the quality of written works for children and young adults, published in ten issues from Spring 2020 to Spring 2023. The main sections of the journal included reviews of original and translated books, as well as literature covering religious, mystical, philosophical, dramatic, psychological, and war themes, alongside humor literature. The journal featured various types of critiques such as analytical, comparative, editorial, editorial-content, thought-provoking, research-oriented, and reviews of non-fiction literature, regional literature, literature from Persian-speaking communities, picture books, promotional programs, textbooks, theoretical resources, reprints, and the state of publishing. Additionally, it regularly addressed topics like reading culture, lectures, meetings, statements, notes, commemorations, and reports, along with a review of works related to children's and young adult literature.

Keywords: Children's Book Review Journal, original works criticism, translated works, analytical review, comparative review.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

گاهنامه‌ی نقد کتاب کودک از معدود نشریات تخصصی نقد کتاب کودک در تاریخ مطبوعات ایران فعالیت خود را از بهار ۱۳۹۹ آغاز کرد و در بهار ۱۴۰۲ از انتشار بازماند. این گاهنامه ادامه‌دهنده‌ی راه فصلنامه‌ی نقد کتاب کودک و نوجوان بود که از بهار سال ۱۳۹۸ تا تابستان ۱۳۹۸ بیست و دو شماره‌ی آن به سردبیری سید علی کاشفی خوانساری در مؤسسه‌ی خانه‌ی کتاب ایران منتشر شده و به دلایل مختلف هم‌زمان با سایر فصلنامه‌های تخصصی آن موسسه از ادامه‌ی راه باز مانده بود.

گاهنامه نقد کتاب کودک از منابع تخصصی در زمینه‌ی نقد ادبیات کودک و نوجوان در ایران به شمار می‌رفت که در ده دفتر از سوی انتشارات آرون با هدف ارتقای کیفیت کتاب‌هایی که منتشر و روانه‌ی بازار می‌شوند به بررسی کم وکاستی‌ها و نقطه‌های قوت آثار چاپ شده برای مخاطبان کودک و نوجوان پرداخت. کارشناسان و دلسوزان این عرصه در مقاله‌های ناظرهای سازنده‌ی خود را در زمینه‌های مختلف، از جمله در بخش‌های نقد کتاب‌های تألیفی، کتاب‌های ترجمه، ادبیات دینی و عرفانی، ادبیات فلسفی، ادبیات نمایشی، ادبیات روان‌شناسانه، ادبیات دفاع مقدس، ادبیات طنز و... بیان می‌کردند.

از دیگر بخش‌های گاهنامه می‌توان انواع نقد تحلیلی، تطبیقی، ویرایشی، ویرایشی-محتوایی، اندیشه، تحقیق‌شناسی و نیز نقد ادبیات غیرداستانی، ادبیات اقوام، ادبیات هم‌زبانان، کتاب‌های تصویری، برنامه‌های ترویجی، کتاب‌های درسی، منابع نظری، بازنشر و اوضاع نشر را نام برد.

موضوع‌هایی، چون کتابخوانی، سخنرانی‌ها، نشست‌ها، بیانیه‌ها و یادداشت‌ها، یادواره‌ها و نیز گزارش و اخبار و مژوهی بر آثار منتشرشده درباره‌ی ادبیات کودک و نوجوان در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۳۹۹ بخش‌های ثابتی از گاهنامه را به خود اختصاص داده‌بودند.

پس از نهمین شماره گاهنامه در بهار ۱۴۰۱ انتشار این نشریه به دلایل اداری دچار وقفه و انتشار دهمین شماره آن ناممکن شد تا آن که در بهار ۱۴۰۲ هم‌زمان با امکان انتشار دهمین شماره، توقف دائمی انتشار آن اعلام شد.

فهرست مطالب منتشر شده در شماره‌های مختلف این گاہنامه سندی در تاریخ نقد ادبیات کودک و نوجوان ایران است. امیدوارم این فهرست پژوهشگران و دانشجویان ادبیات کودک را به کارآید.

گردآورنده مقالات و ویراستار گاہنامه نقد کتاب کودک

مریم شیرازی

سرمقاله

- مریم شیرازی: کوچک، اما دردسرساز. سخنی کوتاه در باب ویرایش (دفتر هفتم و هشتم، پاییز و زمستان ۱۴۰۰)
- مریم شیرازی: در اهمیت نقد (دفتر نهم، بهار ۱۴۰۱)
- مریم شیرازی: به پایان آمد این دفتر (دفتر دهم، بهار ۱۴۰۲)
- سید علی کاشفی خوانساری: فعال ترین نویسنده‌گان کتاب‌های نظری و نقد ادبیات کودک در ایران (دفتر نخست، بهار ۱۳۹۹)
- سید علی کاشفی خوانساری: پیشنهادهایی برای باشگاه‌های کتاب خوانی (دفتر دوم، تابستان ۱۳۹۹)
- سید علی کاشفی خوانساری: دست یاری (دفتر سوم، پاییز ۱۳۹۹)
- سید علی کاشفی خوانساری: پاسخ به چند پرسش در باب گاہنامه (دفتر چهارم، زمستان ۱۳۹۹)
- سید علی کاشفی خوانساری: جای خالی آرشیو ملی ادبیات کودک (دفتر پنجم، بهار ۱۴۰۰)
- سید علی کاشفی خوانساری: کدام انجمن؟ کدام صنف؟ (دفتر ششم، تابستان ۱۴۰۰)

۵۱۲

آینه پژوهش | ۲۰۹
سال ۳۵ | شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

بیانیه

- انجمن ناشران دیجیتال کودک و نوجوان: اکوسیستم دیجیتالی کشور را به مخاطره نیندازید (ش^۶)
- انجمن نویسنده‌گان کودک و نوجوان: گردش آزاد اطلاعات نیاز صنفی اهالی قلم است (ش^۶)

- انجمن نویسنده‌گان کودک و نوجوان: ما هم مثل شما حالمان خوب نیست. تسلیم بادهای ناموفق نخواهیم شد (ش^۶)
- انجمن نویسنده‌گان کودک و نوجوان ایران: نامه به نویسنده‌گان و هنرمندان افغانستان (ش^۶)
- انجمن نویسنده‌گان کودک و نوجوان: واکنش به مخالفت با نام‌گذاری معابر به نام بزرگان ادبیات (ش^۶)
- انجمن نویسنده‌گان کودک و نوجوان ایران: مخاطبان کودک و نوجوان را از داشتن رسانه محروم نکنیم - در انتقاد از تعطیلی نشریه‌ی دوچرخه (ش^۹)
- گروه بررسی نشریات شورای کتاب کودک: سورپایان هم رفت (ش^۶)
- مارگاریتا انگل: پیام روز جهانی کودک (زادروز هانس کریستین اندرسن). مترجم: رضی هیرمندی (ش^۵)
- شورای کتاب کودک: برای کودکان و نوجوانان خوزستان (ش^۶)
- پروین علی‌پور: پیام انجمن نویسنده‌گان کودک به مناسبت روز جهانی کتاب کودک (ش^۶)
- فعالان جامعه‌ی مدنی خطاب به دبیرکل سازمان ملل متحد: اوضاع امروز مردم افغانستان نمونه‌ی روشنی از ناکارآمدی سازمان ملل است (ش^۶)
- فعالان حوزه‌ی کودکی درباره‌ی وقایع تأسف‌بار خوزستان: و من الماء کل شیء حی (ش^۶)
- نویسنده‌گان کودک: یلدرا برای بچه‌ها شیرین کنیم (ش^۳)

نقد کتاب

نقد ادبیات آیینی

- ادبیات آیینی: شراره مسچیان جورشri (ش^{۷ و ۸})

نقد ادبیات تأثیفی

- مهدی ابراهیمی لامع: از مبدأ قصه تا مقصد داستان - نقد و بررسی کتاب مه و باران، اثر حسن احمدی (ش^۲)
- راضیه احمدی، سمیه آورند، اعظم ایزدی: جادوی بومی - بررسی رئالیسم جادویی در دروازه‌ی مردگان، اثر حمید رضا شاه‌آبادی (ش^۳)

- سمیه آورند: کنش در سکوت - بررسی و تحلیل رفتارهای غیرکلامی در کنسرو غول اثر مهدی رجبی (ش ۲)
- سمیه آورند، نیما خادمی: نقش نشانه‌شناسی اجتماعی در رمان نوجوان (بررسی اثر جمشید خانیان) (ش ۹)
- زهرا بابایی: گام نهادن در آب‌های تاریک: نگاهی به دروازه‌ی مردگان، اثر حمیدرضا شاه‌آبادی (ش ۵)
- محمود برآبادی: نقد کتاب اژدهای بد جنسی که چشم‌هایش آستیگمات بود انبود؟، اثر فریدون عموزاده خلیلی (ش ۵)
- زهره بصیری: تو زیبایی و من حتماً زیبا صدایت می‌کنم: نقد کتاب زیبا صدایم کن، اثر فرهاد حسن‌زاده (ش ۳)
- زهره بصیری: نقد کتاب پیش از بستان چمدان، اثر مینو کریم‌زاده (ش ۹)
- زهره بصیری: نقد کتاب نامه‌ات همین الان به دستم رسید، اثر مریم اسلامی (ش ۱۰)
- هدیه بهروز: نقد کتاب سنجو پشیمان می‌شود، اثر محمد جعفر کمالی آشتیانی (ش ۱۰)
- منیژه پدرامی: جنگ ابدی مادر و فرزند با بازخوانی داستان خرمالویی شکلاتی، اثر سرور کتبی (ش ۵)
- زهرا پیرصوفی املشی: جورچین شخصیت‌ها - نگاهی به رمان جنگ که تمام شد، بیدارم کن، اثر عباس جهانگیریان (ش ۴)
- حمیدرضا توکلی: با تار واقعیت و پود خیال - نگاهی به داستان سفر به شهر سلیمان، اثر فریدون عموزاده خلیلی (ش ۲)
- الهام جان‌نثاری: بررسی نمودهای پست‌مدرنیسم در کتاب موزی که می‌خندید، اثر حمیدرضا شاه‌آبادی (ش ۹)
- رامین جهان‌پور: نگاهی به داستان مدرسه‌ی من، اثر منصور احمدپور سامانی: نوستالژی فوتیال در دهه‌ی شصت (ش ۷ و ۸)
- فریده حق‌شنو: دست‌های جنگل تورامی جوید / سایه‌ی هیولا، اثر عباس جهانگیریان: رئالیسمی محیط‌زیستی در قالب اجتماعی - انتقادی - ناحیه‌ای (ش ۷ و ۸)
- زهرا حیدری شاهی‌سرایی: بازآفرینی: تفسیری نواز زندگی - بررسی رمان چشم عقاب، اثر محسن هجری (ش ۷ و ۸)

- شهناز خلیلی: شناخت احساسات درونی و توجه به جهان پیرامون از روزن چشم کودکان با نگاهی به معدن زغال سنگ، اثر محمدهادی محمدی (ش ۷ و ۸)
- لیلادرابی: سفری به دروازه مردگان، اثر حمیدرضا شاه‌آبادی (ش ۱)
- شهرزاد رادمنش: ساختار و سازه‌ی افسانه‌ها، خوانش ساختاری افسانه‌های آذربایجانی پیراهن ماه اثرا. نازلی (ش ۳)
- مرجان ریحانیان: قصه‌ی متن، قصه‌ی تصویر، خلق روایتی نو- نقدی بر کتاب تویک جهانگردی، اثر شهرزاد شهرجردی (ش ۷ و ۸)
- الهام زارع: هم‌سفر با آفتاب کاروان خورشید - نقدی بر کتاب سفر به قلعه‌ی خورشید، اثر رقیه بابایی (ش ۷ و ۸)
- فاطمه سرمشقی: صلح و دوستی با چشم‌های آستیگمات - نقد و بررسی اژدهای بدجنسی که چشم‌هایش آستیگمات بود انبود، اثر فریدون عموزاده خلیلی (ش ۱)
- مهدیه سیدنورانی: به خود سفر کن- بازخوانی کتاب سفر به خوبی‌ها، اثر پریسا گودرزی و محسن شعبانی (ش ۲)

۵۱۵

آینه پژوهشن | ۲۰۹
سال | ۳۵ شماره
آذر و دی ۱۴۰۳

- پروانه شیرازی (لعا): این یک نقد نیست - نظری بر رمان آناهیتا و غول چراغ جادوی بوگندو، اثر مریم شیرازی (ش ۶)
- مریم صفاهانی: گردشی در جنگل‌های حراد در جنوب ایران: نقد و بررسی کتاب جنگل‌های مانگرو، اثر اردوان زرندیان (ش ۲)
- نسرین عراقی بصیری: بوی خوش خاطره‌ها - نقد داستان چکمه‌هایی به رنگ سنجده، اثر عبدالمحیج نجفی (ش ۳)
- مهدی عصاره: چوبه چوب خدا بود - نقد و بررسی کتاب نه ترون نه خشک، اثر هوشنگ مرادی کرمانی (ش ۳)
- شیدا قوام‌پوری: نقد داستان نقطه‌ی سرراهی، اثر فریاد شیری (ش ۹)
- نیلوفر مالک: نگاهی به سیمینگ پدربرزگ من بود با توجه به سی منطق الطیر عطار، اثر فاطمه سرمشقی (ش ۱)
- نیلوفر مالک: گذر از توجواني به بزرگ‌سالی- واکاوی شخصیت‌ها در رمان الو، آرزو، اثر امیر صمدی و حامد مرادی نیا (ش ۲)
- محدثه مؤذنی راد: تحلیل شیوه‌های شخصیت‌پردازی در رمان رونی یک پیانو فورت داده، اثر تیمور آقامحمدی (ش ۵)

- زینب موسوی: نقدی بر داستان لنه‌ی پرسیاه، اثر کلر ژوبرت، و بایسته‌های مصونیت فکری و رفتاری کودکان در هفت سال دوم (ش^۹)
- سندی مؤمنی: سخن بگو تا ترس سکوت کند - نقد رمان کوچه‌ی قهر و آشتی، اثر زهرا فردشاد (ش^۱)
- سندی مؤمنی: در خدمت دریغ مندان - نقد و بررسی داستان صندوقچه‌ی امید، اثر سید علی کاشفی خوانساری (ش^۲)
- سندی مؤمنی: بافتی از تخیل - نقد و بررسی فرمانده پتپت و قوی نامه‌بر، اثر اعظم سبحانیان (ش^۹)
- سندی مؤمنی: نقد و بررسی دختر کوچولو، فرمانده سبیلو، اثر الهام مزارعی (ش^{۱۰})
- روح الله مهدی پور عمرانی: داستان خط و رنگ - نگاهی به رمان زمانی که هم خانه‌ی داوینچی بودم، اثر محمد رضا مژوقی (ش^۱)
- رامونا میر حاجیان مقدم: تأملی در داستان بلند آنسوی صنوبرها، اثر فریدون عموزاده خلیلی (ش^۶)
- سولماز نصرآبادی: نگاهی به رمان عاشقانه‌های یونس در شکم ماهی، اثر جمشید خانیان (ش^۴)
- یاشار هدایی: گذار به معز چاره‌اندیش - نگاهی به داستان یک کار خیلی مهم، اثر فرهاد حسن‌زاده (ش^{۱۰})

۵۱۶

آینه پژوهش | ۲۰۹ |
سال ۳۵ | شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

نقد ادبیات ترجمه

- حسن پارسایی: نقد و بررسی رمان نغمه‌ای برای الاگری، اثر دیوید آلموند، ترجمه‌ی شیرین ملک‌فاضلی (ش^۵)
- طیبه پور بصیری: نقد کتاب خزان برگک، اثر لئو بوسکالیا، مترجم: ر. فرهنگ (ش^۴)
- رامین جهان‌پور: پوشش ضعف ترجمه با جلد‌های رنگارنگ - نگاهی به ترجمه‌ای از رمان الیور توییست، اثر چارلز دیکنز، (ش^۹)
- لیلا خیامی: رویارویی با بحران سوگ در وحشی، اثر دیوید آلموند، مترجم: نسرین وکیلی (ش^۹)
- فاطمه رضایی: از جنگل کلمات تا ساحل کلام - تقابل دنیای واقعی و خیال در داستان گم شده در جنگل کلمات، اثر مارتین هکمانز، ترجمه‌ی سپیده خلیلی (ش^۲)

- نسیبه سقاییان: نقدی بر داستان الفی اتکینز، اثر گونیلا برگستروم (ش^۹)
- مهدیه سیدنورانی: دوستی در نهان‌گاهت: کاوشی در اندرون تاریک وجود با بررسی کتاب تاریکی، اثر لمونی استنیکت، ترجم: مجید شریف خدایی (ش^۴)
- ملیحه شاهرخی جاوید: نگاهی چندسویه به پدیده‌ای واحد - تحلیل رمان شگفتی نوشه دیوید آلموند، مترجم: پروین علی‌پور، براساس نظریات کتاب نقد ادبی (ش^۳)
- نیوشافدایی: تناسب محتوای داستان‌های بازنویسی شده بزرگ‌سال برای کودکان: مروری بر کتاب مردی که حشره شد با اقتباس از رمان مسخ کافکا، اثر چ اون چو، ترجمه‌ی حسین شیخ‌رضایی (ش^۲)
- مینا قربانی برزی: آمان شهر ما کجاست؟ تأملی بر مضمون صلح در کتاب درخت دستکشی، اثر ژاک گلدستین، ترجمه‌ی شیما حسینی (ش^۱)
- مریم کوچکی: نقد کتاب شکستن دماغ استالین، اثر یوجین یلچین، مترجم: شهاب الدین عباسی (ش^{۱۰})
- آذر نجفی: تحلیل، بررسی و نقد سه اثر: ابر، زیبا و مانا، تنها نیستم، مسینگست، رونه، اویک نلسون، ترجمه‌ی غلام‌رضا امامی (ش^۱)

۵۱۷

آینه پژوهش | ۲۰۹
سال | ۳۵ شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

نقد ادبیات دفاع مقدس

- معصومه مرادی: صلح از نگاه جعفر ابراهیمی در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ شمسی (ش^۶)

نقد ادبیات عرفانی

- زهرآدینه: فانتزی تطبیقی و غریزی - قلعه‌ی محافظان (حقیقت پنهان)، اثر فاطمه مسعودی (ش^۶)
- مریم برادران حقیر، فهیمه شانه: نقد و بررسی تربیت دینی در کتاب‌های گروه سنی ب و ج: مورد: مجموعه‌ی اشکان و اشکانه، اثر ابراهیم حسن‌بیگی (ش^۵)
- پروین حمیلی: بررسی درون‌مایه‌های دینی در شعر کودک انتشارات دهه‌ی هشتاد کانون پژوهش فکری کودکان و نوجوانان (ش^۷ و ^۸)
- زهره حیدری شاهی‌سرایی: اولین آشنایی با خداوند در ساحت طبیعت - با مجموعه کتاب‌های چه مهربان است خدا، اثر مهری ماهوتی (ش^۹)
- گیل رادلی: جستاری معنوی در ادبیات نوجوانان. مترجم: هلیا اکبرلو (ش^۴)

- فاطمه رضایی: هویت در داستان‌های کلر ژوبرت، نشانه‌شناسی و تحلیل محتوای مجموعه داستان‌های شکر خدا (ش۱)
- منظر سلطانی، جمیله سنجری: چگونگی طرح مطالب عرفانی برای نوجوانان: نمونه‌ی موردی نامه‌های خط خطی، اثر عرفان نظرآهاری (ش۵)
- مدیحه عدالت‌یار: بررسی کتاب انارهای تو قشنگ‌ترند، اثر غلام‌رضا حیدری ابهری (ش۱)
- سید علی کاشفی خوانساری: تأملی در گرایش‌های اعتقادی اولین مؤلف کتاب درسی دینی در ایران: کتاب علی، اثر یحیی دولت‌آبادی (ش۴)
- معصومه مرادی: نگاهی به کتاب کودکان درباره‌ی مرگ می‌پرسند، اثر غلام‌رضا حیدری ابهری (ش۷ و ۸)
- ناهید معتمدی: خوانش و تصویر فرهنگی از جنس طبیعت و تنیدگی خیال و واقعیت در رمان سایه‌ی هیولا، اثر عباس جهانگیریان (ش۲)

نقد ادبیات طنز

- زهرا توکلی: هتل کله‌پوک‌ها، اثر شهرام شفیعی (ش۵)
- مریم شیرازی: بررسی شگردهای طنزنویسی برای کودکان و نوجوانان (قسمت نخست) (ش۹)
- مریم شیرازی: بررسی شگردهای طنزنویسی برای کودکان و نوجوانان (قسمت دوم) (ش۱۰)

۵۱۸

آینه پژوهش | ۲۰۹
سال ۳۵ | شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

نقد ادبیات غیردانستنی

- مریم شیرازی: او پرورده‌گار آن ستاره‌ی درخشان است - نگاهی به جلد ۱۱ مجموعه‌ی قرار با ستاره ویژه‌ی بزرگ علوی، اثر شراره دباغیان (ش۶)
- شراره هاشم دباغیان: از صندوقخانه تا دزدیدن جوجه‌کلاع یا معمار چیره‌دست داستان چگونه زیست؟ نگاهی به جلد ۳ مجموعه‌ی قرار با ستاره ویژه‌ی هوشنگ گلشیری، اثر مریم شیرازی (ش۷ و ۸)
- ناهید معتمدی: نظری بر جلد ۵ مجموعه‌ی قرار با ستاره ویژه‌ی فروغ فخر زاد، اثر زهرا مسکنی (ش۹)

نقد ادبیات فلسفی برای کودکان

- سمانه عسکری، لیلا مجید حبیبی عراقی، سعید ناجی: نقد و بررسی داستان‌های کتاب زنگ فلسفه اثر ماریه مرادی و بهناز پروین (ش^۶)

نقد ادبیات نمایشی

- زیبا علی خانی: شخصیت‌پردازی در نمایشنامه‌های کودک امروز (ش^۵)
- سمیه آورند، دکتر سید احمد حسینی کازرونی: قابلیت‌های نمایشی در داستان‌های مذهبی نوجوان (بررسی موردنی) (ش^۷ و ^۸)

نقد ادبیات هم‌زبانان

- سمیه آورند: گفتمان انتقادی در داستان دختر آفتاب و دیو سیاه، اثر محمدحسین محمدی (ش^۱)

- راضیه احمدی، اعظم ایزدی، سمیه آورند: تحلیل قصه‌ی دختر آفتاب و دیو سیاه اثر محمدحسین محمدی بر پایه‌ی نورترب پ فرای (ش^۵)
- اعظم ایزدی: تحلیل عامیانگی در مجموعه شعریک آسمان گنجشک، اثر محمدحسین محمدی (ش^۱)

- نسترن حاتمی: کودکانه‌های بی‌کودکانگی، مروری بر مجموعه شعریک آسمان گنجشک، اثر محمدحسین محمدی (ش^۱)

- زیبا علی خانی: هوشمندی در مخاطب‌شناسی- نگاهی به دو کتاب از نویسنده و شاعر تاجیک: عبید رجب (ش^۳)

- زیبا علی خانی: نگاهی به کتاب ترانه‌ی وطن، سروده‌ی گل رخسار صفیه‌وا (ش^۴)

- زیبا علی خانی: چهره‌ی تابان نظم کودک و نوجوان تاجیکستان، گل چهره سلیمانی، با نگاهی به مجموعه شعر: شدّه‌ی مرجان (ش^۶)

- زیبا علی خانی: بهار در شعر شاعران کودک و نوجوان تاجیکستان (ش^۹)

- زیبا علی خانی: زنان شاعر تاجیکستان (ش^{۱۰})

نقد اندیشه

- منیر فهیمی کیا، فرنوش میرزایی: بازتاب چندزبانی در داستان‌های بلند عباس یمینی شریف (براساس چندزبانی باختین) (ش^۳)

نقد ادبیات بازنشر

- روح الله مهدی پور عمرانی: تربیت الاطفال - نگاهی به کتاب تأدب الاطفال اثر محمود مفتح الملک مازندرانی، به کوشش سید علی کاشفی خوانساری (ش^۱)
- فیروزه شیریان: نقد بازنشر گلزار ادبی، اثر سید اشرف الدین حسینی از مجموعه‌ی گنجینه‌ی تاریخ ادبیات کودک و نوجوان به کوشش پیوند فرهادی (ش^{۱۰})

نقد تحلیلی

- منیژه پدرامی: رد پای خاطرات کودکی - تأثیر خاطره‌های نویسنده‌گان بومی کودک و نوجوان در آثارشان (ش^۲)
- مرضیه فیروزکوهی: سنت‌گرایی و بومی محوری - بررسی خرافه و باورهای عامیانه در آثار هوشنگ مرادی کرمانی (ش^۳)

نقد تطبیقی

- مینا ذاکر شهرک: نقد و تحلیل تطبیقی دیدگاه اتوپیایی در دو داستان کارخانه‌ی شکلات‌سازی و قصه‌های مجید، اثر رولد دال و هوشنگ مرادی کرمانی (ش^۱)
- شهرزاد رادمنش: رد پای خرد در ادبیات کودک - خوانش خرد در چهل و دو قصه‌ی کودکانه بر اساس نظریه‌ی بینامتنبیت رولان بارت (ش^۲)

۵۲۰

آینه پژوهش | ۲۰۹ |
سال ۳۵ | شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

نقد روان‌شناسانه

- نرگس کفаш فرخد: بررسی دیدگاه آدلر - مسئله‌ی عقده‌ی حقارت در رمان بابا لنگ‌دراز، اثر جین ویستر (ش^۹)

نقد شعر

- سودابه امینی: چله‌نشینی در حجاز مجازی: نگاهی به مجموعه شعر عشق با فونت بولد هفتاد، اثر سید علی کاشفی خوانساری (ش^۴)
- سودابه امینی: هدایت زبان و اندیشه با کیمیای شعر - نگاهی به مجموعه شعر شب نرم نرم از پشت کوه آمد، اثر سید احمد میرزاده (ش^۵)
- سودابه امینی: رازورمز غنچه و گل پشت شیشه‌ی شکسته‌ی دل - نگاهی به مجموعه شعر تو را دوست دارم، اثر جواد محقق (ش^۶)

- سودابه امینی: شعر علا: مشعلی برای روشنایی فردا - آزادی از قفس زرین در شعر اخلاق مدار افشین علا (ش ۷ و ۸)
- اعظم ایزدی: ماهی که روی صندلی نشسته شعر می خواند - نقدی بر کتاب ماه روی صندلی، اثر عباس تربن (ش ۴)
- زهره بصیری: یک نقد بی طاقت برای یک شعر بی طاقت، اثر افسانه شعبان نژاد (ش ۶)
- زهره بصیری: نقد کتاب چهارشنبه های بستنی، اثر انسیسه موسویان (ش ۷ و ۸)
- سعید حسام پور، مهسا مؤمن نسب: گونه های نوآوری در زبان شعر کودک و نوجوان (ش ۵)
- صدف گل مرادی: آثار افسانه شعبان نژاد در آینه های مقاله ها (ش ۱۰)
- معصومه مرادی: نقد کتاب شب تاریک، اثر فریدون سراج (ش ۴)
- معصومه مرادی: بازتاب مضامین جنگ و صلح در شعر کودک و نوجوان دهه های ۸۰ و ۹۰ با تأکید بر ده شاعر کودک و نوجوان (ش ۹)

۵۲۱

آینه پژوهش | ۲۰۹
سال | ۳۵ شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

نقد کتاب تصویری

- مریم صفاها نی: ریاضی با موش های ماجراجو - نقد و بررسی کتاب شش جلدی ریاضی با موشی، اثر النور می، تصاویر از دبورا ملمون، ترجمه های محبوبه نجف خانی (ش ۲)
- زیبا علی خانی: کتاب های تصویری کودک و نوجوان - نگاهی به کتاب عدد های من، اثر علی خدایی (ش ۲)
- زیبا علی خانی: نگاهی به کتاب تصویری کارل و معنای زندگی (بر اساس نظریه های ماریا نیکولایوا و کارول اسکات) (ش ۷ و ۸)
- سید علی کاشفی خوانساری: دستاوردها و ناکامی های گام اول، نگاهی به هفت کتاب تصویری در نشر نردبان (ش ۱)
- یاشار هدایی: رمزگشایی از یک روایت - نگاهی به داستان مشتزن بر اساس مدل تئوری ذهن و رویکرد عصب شناختی، اثر حسن موسوی (ش ۱)

نقد کتاب درسی

- مهدی شعبانی: در اهمیت فلسفه برای کودک و نوجوان با تکیه بر کتاب فارسی هشتم (ش ۱)

نقد کوتاه

- غلام رضا حیدری ابهری: لینا لونا! ما را به خیر تو امید نیست. شر مرسان. نگاهی به لینا لونا، اثر کلر ژوپرت (ش^۴)
- سید محمد مهاجرانی: کتاب علی به کوشش سید علی کاشفی خوانساری (دفنش^۵)

نقد منابع نظری

- مدیحه عدالت یار: کتاب تاریخ ادبیات کودکان در غرب، اثر ماریا نیکولایوا ترجمه مریم جلالی (ش^۵)
- سید علی کاشفی خوانساری: نقد کتاب فلسفه کودکی با تکیه بر نظریه ادبیات کودک و مفهوم کودکی، اثر گرت بی متیوز، ترجمه‌ی سعید حسام‌پور و مریم حسام‌پور (ش^۲)

نقد ویرایش

- مهتاب مهدوی: وقتی سلیقه بر دانش توی کتاب‌ها می‌چربد: بررسی نشانه‌های پاراگراف‌بندی در داستان سیب زمینی خورها، اثر غلام رضا رمضانی (ش^۲)

نقد ویرایشی - محتوایی

- مهدی عصاره: کوله‌پشتی جان! مسئله این است: «بودن یا نبودن‌ت»، نقد موش سر به‌هوا اثر فرهاد حسن‌زاده (ش^۶)

۵۲۲

آینه پژوهش | ۲۰۹
سال ۳۵ | شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

ادبیات اقوام

- محمد مرادی نصاری: ادبیات کودک کردی (ش^۵)

خبر

- سید علی کاشفی خوانساری: ادبیات کودک ایران در سالی که گذشت (ش^۹)
- مهناز کشتکار باقری: اخبار حوزه ادبیات کودک و نوجوان - نیمه‌ی نخست سال ۱۳۹۹ (ش^۳)
- مهناز کشتکار باقری: اخبار حوزه ادبیات کودک و نوجوان - پاییز ۱۳۹۹ (ش^۴)
- مهناز کشتکار باقری، زهره مسکنی: اخبار حوزه ادبیات کودک و نوجوان - زمستان ۱۳۹۹ (ش^۵)

- زهره مسکنی: اخبار حوزه‌ی ادبیات کودک و نوجوان - بهار ۱۴۰۰ (ش^۶)
- زهره مسکنی: اخبار حوزه‌ی ادبیات کودک و نوجوان - تابستان ۱۴۰۰ (ش^{۷ و ۸})
- زهره مسکنی: اخبار حوزه‌ی ادبیات کودک و نوجوان - زمستان ۱۴۰۰ (ش^۹)

بازار کتاب

- حبیبه حسام‌پور: برنده‌گان جایزه‌ی هانس کریستین اندرسن ۲۰۲۲ (ش^{۱۰})
- مریم صفا‌هانی: گزارش وضعیت کتاب‌های علمی کودکان و نوجوانان، ۱۳۹۷-۱۳۹۸ (ش^۱)
- مریم صفا‌هانی: گزارش وضعیت کتاب‌های علمی کودکان و نوجوانان، ۱۳۹۸-۱۳۹۹ (ش^۳)
- زیبا علی‌خانی، ریحانه کیوانی هفشجانی، بهار ملک‌پور شهرکی: بررسی منابع دیجیتال موجود در کتابخانه‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و نقش آنها در فعالیت قصه‌گویی مریبان (ش^۲)
- سید مهدی میراسماییلی: ادبیات کودک و مناسبت‌های اجتماعی و جهانی (ش^{۷ و ۸})

۵۲۳

آینهٔ پژوهشن | ۲۰۹
سال | ۳۵ شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

سخنرانی و نشست

- مجید راستی: بیست نکته برای ویراستاران کتاب خردسال (ش^۱)
- مهدی فردوسی مشهدی: الگوی تحلیل ادبیات دینی کودک و نوجوان: سخنرانی درباره‌ی ادبیات عاشورایی کودک و نوجوان (ش^۳)
- شورای کتاب کودک: گزارش کلی پایان سال بررسی نشریات ۱۳۹۸ (ش^۴)

ترویج کتاب‌خوانی

- محسن حاجی زین‌العابدینی، امیر قاسمیان: جوايز و طرح‌های ترویج کتاب‌خوانی در ایران و جهان (ش^۵)
- کوکب طاهباز: شیوه‌های ترویج و مناسب‌سازی کتاب برای ناشنوايان (ش^۳)
- فروغ علی‌شاهروodi: شناسایی مضامین مورد نیاز برای ارائه در داستان‌های کودکان (مقاطع سنی ۶ تا ۹ سال) (ش^۳)
- سید علی‌کاشفی خوانساری: کتاب‌های دینی در جام باشگاه‌های کتاب‌خوانی (ش^۱)
- ناهید معتمدی: تأثیر ادبیات کودک بر پرورش ذهنی- روانی مخاطب و ارتقاء فرهنگ جامعه (ش^۴)

یادواره

- شهرام اقبالزاده: در سوگ حسین ابراهیمی، بنیان‌گذار خانه‌ی ترجمه برای کودکان (ش ۷ و ۸)
- غلام رضا امامی، اسدالله امرایی، مهدی حجوانی، علی‌اصغر سیدآبادی، ناصر صفاریان، سید علی کاشفی خوانساری: خاموشی کیانوش (ش ۴)
- انجمن نویسنده‌گان کودک و نوجوان: به مناسبت درگذشت شاعر بچه‌های جهان، محمود کیانوش (ش ۴)
- انجمن نویسنده‌گان کودک و نوجوان: بانوی مدیر و شجاع سینمای کودک آسمانی شد (فرشته طائرپور) (ش ۶)
- انجمن نویسنده‌گان کودک و نوجوان، شورای کتاب کودک، لاکپشت پرنده: در سوگ فرزند تابناک فرهنگ کودکی: روایه کمالی (ش ۷ و ۸)
- عبدالحکیم بهار: در سوگ سوسن طاقدیس (ش ۵)
- رامین جهانپور: م. آزاد - مردی که برای غصه‌هایم قصه شد (ش ۱۰)
- خبرگزاری ایينا: درگذشت نویسنده‌ی بی‌ادعا - جهانگیر خسروشاهی (ش ۷ و ۸)
- امیر رضا ستوده: به یاد حبیب غنی پور (ش ۴)
- سمیه سیدیان: مادری که موهایش را برای ادبیات کودک این سرمیں سفید کرد - به مناسبت سال مرگ توران میرهادی (ش ۷ و ۸)
- سید مهدی شجاعی، احمد مسجدجامعی: در سوگ سید حسین وزیری یزدی (ش ۴)
- افشین علا: در رثای فرشته طائرپور (ش ۶)
- علی‌رضا قزوه، محمد‌کاظم کاظمی، علی‌رضا مختارپور: در سوگ محمدسرور رجایی (ش ۶)
- سید علی کاشفی خوانساری: در سوگ منوچهر سلیمانی (ش ۴)
- سید علی کاشفی خوانساری: در فضیلت نادانی (در سوگ سیروس بربار) (ش ۴)
- مهتاب مهدوی: برای عمو راستگو که حالا دیگر نیست (ش ۳)
- فریبا نباتی: باید برای فرشته طائرپور چیزی بنویسم (ش ۶)
- محقق نیشابوری: یاد حبیب‌الله لزگی (ش ۴)
- سید سعید هاشمی: کوچ سردبیر سلام، بچه‌ها (ش ۷ و ۸)

۵۲۴

آینه پژوهش | ۲۰۹
سال | ۳۵ شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

نمایه

- نیره سادات هاشمی: مروری بر عنوان‌ها و دیدگاه‌های مطرح شده درباره ادبیات کودک و نوجوان در ابتدای سال ۱۳۹۹ (ش ۲)
- نیره سادات هاشمی: مروری بر آثار منتشرشده راجع به ادبیات کودک و نوجوان در سال ۱۳۹۹ (ش ۴)
- نیره سادات هاشمی: مروری بر آثار منتشرشده پیرامون ادبیات کودک و نوجوان در بهار ۱۴۰۰ (ش ۶)
- نیره سادات هاشمی: نمایه‌ی ادبیات کودک و نوجوان: بهار - تابستان ۱۴۰۰ (ش ۷ و ۸)
- نیره سادات هاشمی: مروری بر مقاله‌ها، یادداشت‌ها و گزارش‌های منتشرشده در مطبوعات پیرامون ادبیات کودک و نوجوان - پاییز و زمستان ۱۴۰۰ (ش ۹)

یادداشت

۵۲۵

آینهٔ پژوهشن | ۲۰۹
سال | ۳۵ شماره ۵
آذر و دی ۱۴۰۳

- خسرو آقایاری: رد پای باران (ش ۲)
- رفیع افتخار: تفوق مدرنیته یا نوستالوژی در ادبیات کودک و نوجوان (ش ۵)
- رفیع افتخار: جشنواره‌های جهانی - معرفی نامزد‌های جایزه‌های بین‌المللی و نبود موفقیت (ش ۷ و ۸)
- رفیع افتخار: ادبیات دینی: از نظر تا عمل (ش ۹)
- غلام رضا امامی: نازیننا، ما به ناز توجواني داده‌ایم - به بهانه‌ی سالگرد تأسیس کانون پژوهش فکری کودکان و نوجوانان (ش ۷ و ۸)
- غلام رضا حیدری ابهری: چرا در حوزه‌ی ادبیات دینی کودک کمتر شاهد کارهای جدی هستیم؟ (ش ۵)
- غلام رضا حیدری ابهری: سربازان عرصه‌ی فرهنگ را به منجذب شدن بشارت ندهیم (ش ۷ و ۸)
- علی اصغر سیدآبادی: در پاسخ به نقد فریبا کلهر از نامزدی عموزاده خلیلی (دش ۶)
- حمیدرضا شاهآبادی: خاطره‌ای از خالق الفنی اتکینز (ش ۶)
- حسین شیخ‌الاسلامی: موج نو ادبیات کودک و نوجوان (ش ۵)
- قاسم علی فرات: نسبت استاد حکیمی و ادبیات کودک (ش ۶)

- سید علی کاشفی خوانساری: آیا رمان‌های ایرج پزشکزاد ادبیات نوجوان است؟ (ش ۷ و ۸)
- فریبا کلهر: نظریه‌ی مارپیچ سکوت در ادبیات کودک و نوجوان چگونه عمل می‌کند؟ (ش ۵)
- فریبا کلهر: درباره‌ی نامزدی فریدون عموزاده خلیلی برای جایزه‌ی آلمان (ش ۶)
- عبدالله مرادی: نقش ادبیات کودک و نوجوان در توسعه (ش ۶)
- هوشنگ مرادی کرمانی: نوجوانی که مثل جمال‌زاده می‌نوشت (ش ۶)
- سهراب مهدی‌پور: برای روز جهانی مبارزه علیه کار کودک (ش ۶)
- سید احمد میرزاده: در پاسخ به نقد فریبا کلهر از نامزدی عموزاده خلیلی (ش ۶)
- یاشار هدایی: پرسشی که باید معکوس شود - در باب تعلق جایزه‌ی «من می‌خوانم» به زهره قایینی (ش ۹)
- مناف پیغمبری‌پور: دغدغه‌ی نویسنده‌ی ایرانی و بزم ناکریمان (ش ۵)